

În perioada 1996-2000 ni se tot repeta obsesiv de diferite personalități politice sau formatori de opinie să nu mai rămânem ancorați în trecut și să acceptăm realitatea istorică. Mai precis, ni se cerea să uităm de nordul Bucovinei, de Basarabia și alte subiecte de litigiu teritorial. Miza o constituia acceptarea României în Uniunea Europeană și în N.A.T.O., cu condiția reglementării bunelor raporturi cu statele vecine. Conducătorii români au făcut și atunci un pas înapoi, enorm de dureros pentru românii din acele teritorii care au fost din nou abandonați și care trăiesc și azi într-o uitare nefirească. Existența unui precedent presupune repetarea lui.

FOTO: [Tezaurul Romaniei](#)

Trecutul istoric ne oferă nenumărate exemple de atitudini ferme adoptate de factorii politici în fața imixtiunilor guvernelor străine în treburile interne ale statului sau a încercărilor de limitare a atributelor suveranității. Națiunile civilizate și-au clădit existența tocmai pornind de la trecut. Marile puteri europene sunt fostele regate și imperii antice, medievale și moderne care, în afară de forma de guvernare însoțită implicit de relații social-economice specifice, nu au distrus nimic din moștenirea pe care au preluat-o, ci au îmbogățit-o prin înlăturarea elementelor devenite învechite, au împrăștiat-o, i-au însuflețit originalitatea. Ce suntem noi pentru cancelariile europene ? Nimic din ceea ce ne-am dori a fi. Iar ce se întâmplă azi, cu precădere în răsăritul Europei, este o formă de confruntare între un trecut ambiguu și o dorință actuală centrifugă.

„Monstruoasa coaliție”¹ împotriva lui Cuza

Regimul domniei autoritare impus de Alexandru Ioan Cuza a coalizat două grupări cu orientări politice diferite într-o „monstruoasă coaliție” cu scopul de a-l îndepărta de la domnie și a pune în practică hotărârea adunărilor ad-hoc de aducere pe tronul țării a unui prinț străin dintr-o dinastie domnitoare a Europei. Deși agreat de Sultan, Cuza nu era privit de monarhii europeni ca un egal al lor, deci, de „sânge albastru”, nu era descendent din familii princiare românești și legitimat astfel la putere și prin „har divin”. Aducerea unui prinț străin fusese o alternativă găsită de oamenii politici pentru a consolida unirea Principatelor, pentru a impune un oarecare respect în cercul monarhiilor europene, pentru a crește prestigiul țării și a evita luptele interne pentru controlul domniei. Prima propunere, după abdicarea forțată a lui Cuza în noaptea de 10 spre 11 februarie 1866, a fost făcut fratelui regelui Belgiei, Filip de Flandra, pe care însă a respins-o.

Dinastia germană în România- Carol întâmpinat cu ostilitate

Cu sprijinul împăratului Franței, Napoleon al III-lea, este contactat prințul de origine prusacă, Carol de Hohenzollern-Sigmaringen. Acesta acceptă și sosește în țară incognito din cauza conflictului austro-prusac, temându-se pe tot parcursul călătoriei să nu fie recunoscut și făcut prizonier de austrieci. Astfel, pe 10 mai 1866, în urma unui plebiscit, Carol I de Hohenzollern-Sigmaringen era proclamat domn și fondează dinastia germană în România.

Carol a întâmpinat de la început ostilitatea unei părți a populației și a unor politicieni, situație care l-a dus de câteva ori la intenția de a se retrage. În schimb, Cuza rămăsese pentru români simbolul lor. Ca o ultimă dovadă de patriotism față de țară, Cuza pleacă în străinătate pentru ca popularitatea sa să nu creeze greutatea noului domn. Refuză cu demnitate locul obținut, chiar și în lipsa lui, în Parlament.

O domnie de 48 de ani

Treptat lucrurile se așează în matca lor, iar sub Carol I este adoptată prima constituție internă românească, de inspirație belgiană, care pune bazele monarhiei constituționale; independența României este proclamată în Parlament la 9 mai 1877 de către Mihail Kogălniceanu, este obținută pe câmpul de luptă în urma războiului ruso-româno-otoman și recunoscută la Congresul de la Berlin din 1878, prezidat de cancelarul german Otto von Bismarck. Recunoașterea independenței României a fost condiționată de modificarea articolului 7 din Constituție prin care trebuia să se acorde drept de vot și persoanelor de altă religie, decât cea creștină; acceptarea schimbului teritorial impus de Rusia, în sensul că eram obligați să-i cedăm sudul Basarabiei, dar primeam în schimb Dobrogea, Delta Dunării și Insula Șerpilor; de răscumpărarea căilor ferate române (impusă de Bismarck), de la Societatea acționarilor majoritari germani ca urmare a eșecului afacerii Strousberg.

În anul 1881 România este proclamată regat. Pe 10 mai 1881, pe Dealul Mitropoliei, Carol I și soția sa, Elisabeta, au fost încoronați ca suverani. Președinții celor două Camere ale Parlamentului au înmănat lui Carol coroana prelucrată din oțelul unui tun turcesc capturat la Plevna de armata română aflată sub comanda lui. Doi ani mai târziu, din interese dinastice, grație și originii sale prusace, Carol a semnat tratatul de aderare la blocul politico-militar al Puterilor Centrale, din care făceau parte Germania, Austro-Ungaria și Italia (până în 1915).

Lovitura care i-a grabit sfârșitul

În 1913 România se angajează în al doilea război balcanic, declarând război Bulgariei. Prin pacea de la București este obținut Cadrilaterul (sudul Dobrogei). În 1914 izbucnește primul război mondial. Carol convoacă Consiliul de Coroană la Sinaia, face public tratatul defensiv încheiat cu Puterile Centrale și cere intrarea în război alături de ele. Populația română era anglofilă și francofilă, prin urmare membrii consiliului se opun intrării României în război și declară neutralitatea țării. Acest moment a însemnat pentru Carol I o grea lovitură care, se pare, i-a grabit sfârșitul, gândindu-se că va trebui să lupte la un moment dat împotriva țării sale. În septembrie 1914 se stinge din viață, după 48 de ani de domnie. A lăsat în urmă imaginea unui rege corect, responsabil de rolul pe care și l-a asumat, dar și Castelul Peleş, care se numără printre cele mai frumoase monumente din Europa și a fost construit din fondurile proprii ale regelui, nu din banii din lista civilă.

Carol I s-a identificat cu interesele și aspirațiile poporului român și a domnit conform Constituției. Nu a avut un succesor la tron. Unicul copil, Maria, murise la o vârstă foarte fragedă, iar alți urmași direcți nu au mai fost. Pentru a se asigura stabilitatea și continuarea dinastiei de Hohenzollern-Sigmaringen s-a reglementat succesiunea la tron pe baza legii salice, astfel că puteau fi numiți și coborâtorii pe linie masculină începând de la cel mai în vârstă dintre frații săi sau coborâtorilor acestora. Fratele lui Carol I, principele Leopold, cât și fiul cel mare al acestuia au refuzat tronul. Astfel, succesiunea i-a revenit principelui Ferdinand, cel de-al doilea fiu al principelui Leopold și nepot de frate al regelui Carol I.

Noua linie succesorală a fost statuată prin „Pactul de familie” din 18 mai 1881. Tot acum, Parlamentul votează și legea privind domeniile coroanei și lista civilă a regelui prin care Casa Regală a României primește în folosință peste 118 000 ha pământ, păduri etc. În 1889, Parlamentul României îl recunoaște pe Ferdinand ca prinț al României, iar acesta vine în țară pentru a învăța limba și a-i cunoaște pe români. Guvernul român nu a cerut convertirea sa la ortodoxism, însă a cerut ca viitorii săi copii să fie crescuți în religia ortodoxă, religia de stat a României.

”La chemarea voastră mi-am părăsit patrie și familie”

La câteva zile de la preluarea domniei, în proclamația către popor, Carol crease o punte spirituală între el și interesele țării pe care le-a servit, în măsura timpului său, îmbinând educația prusacă cu temperamentul latin și influențele orientale.

„Români !

La chemarea voastră mi-am părăsit patrie și familie; și am făcut acest lucru pentru că vă cunosc istoria, dorințele și suferințele. Am venit deoarece pentru mine vocea unei națiuni este sfântă. Și dacă această națiune are un trecut glorios cum este al vostru, un trecut care i-a dat forța să lupte așa cum ați luptat voi pentru a vă cuceri un viitor demn de acest trecut, atunci vocea acestei națiuni este pentru mine o adevărată voce a lui Dumnezeu. Acesta este motivul pentru care am părăsit tot ce mi-a fost drag. Răspundeți iubirii și afecțiunii mele, căci eu mi-am părăsit patria numai ca să vă asigur vouă una mare și liberă. Și n-a devenit ea oare leagănul urmașilor mei ?

Români !

Căldura cu care mă primiți printre voi este pentru mine o dovadă că eu pentru voi sunt într-adevăr „bine venit”. Mă voi strădui neîncetat să-mi păstrez acest titlu. Să-mi fiți alături prin iubire și încrederea voastră ! Nimic fără Dumnezeu ! este deviza familiei mele. Dumnezeu a spus: „Ajută-te singur, și eu te voi ajuta”. Să ne ajutăm deci, singuri, români, și Dumnezeu cu siguranță ne va fi și el alături !

Carol I”

„Ajută-te singur, și eu te voi ajuta !” - Atunci așa a fost, dar și azi o putem face.

Prof. Elena Ichim